

Eltemették Agócsi János elvtársat

Zuhogó esőben többszázán kísérték utolsó útjára tegnap a szegedi Belvárosi temetőben Agócsi János elvtársat, a felszabadulás előtti forradalmi mozgalom kiemelkedő harcosát. Családjainak, közvetlen hozzátartozóinak kívül ott voltak, akik fél évszázados mozgalmi munkájában vele vállalták a küzdelmet az elnyomás ellen, a proletárok emberi életéért és a szocializmus győzelméért. Ott voltak a nála fiatalabbak is, akik a felszabadulás utáni több mint két évtized alatt oly nagy lelkesedéssel vettek részt az új társadalmi rend megalkotásában és megszilárdításában. S ott voltak a legfiatalabb nemzedék képviselői, a szegedi iskolák tanulói, akiket fáradhatatlanul oktattak éveken át, a vasas szakma ismereteire és az ő fiatalkori politikai tevékenységének tapasztalataira.

A ravatalnál Bódi László, az MSZMP Szeged városi Végrehajtó Bizottságának tagja, országgyűlési képviselő, a pártbizottság nevében, a sírnál pedig Süle János, a Vasas és Fémipari Dolgozók Szakszervezetének Elnöksége, Központi Vezetősége és a vasas nyugdíjasok nevében mondott búcsúszavakat. S míg a szegedi munkásárság zenekara gyászindulókat játszott, a frissen hantolt sírt elborították a hozzátartozók, a tisztelők, köztük Komócsin Zoltán, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkárának, továbbá a Csongrád megyei és a szegedi politikai és társadalmi szervezetek koszorúit. A gyászszertartás az Internacionálé hangjaival ért véget.

K. J.

Juhász Gyula emlékest

Szeged nagy költőjét, a harminc éve halott Juhász Gyulát idézte az az irodalmi est, amelyet tegnap este a városi tanács művelődésügyi osztálya és a költőről elnevezett művelődési otthon rendezett az otthon nagyszobájában. Dr. Kedvessy György egyetemi tanár a Hazafias Népröntő városi bizottsága elnökének megnyitóját követően Ilyés Gyula Kosuth-díjas költő emlékezett Juhász Gyulára. A lírai szépségű, személyes hangú vallomás a többi között hangzott, hogy a nagy szegedi költő rangját, tekintélyét a magyar irodalomban elsősorban a versértő közönség szerete, elismerése vitta ki. A művelődési otthon nagyszobájában megjelent köztársasági elnöknek, melynek soraiban helyet foglalt Siklósi János, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára és Papp Gyula, a városi tanács vb elnökhelyettese is — meglepetéssel fogadta Ilyés Gyula gondolatgazdag, tartalmas előadását. Ezután művészi műsor következett. Közreműködött

Demjén Gyöngyvér, Kemény Klói, Kovács János, Mentés József, Szabó Kálmán a Szegedi Nemzeti Színház művészei, valamint a Szakszervezetek Általános Munkaskörusa dr. Mihálka György vezetésével, és a Szegedi Nemzeti Színház Kamarakórusa Szalay Miklós vezényletével. Zongorán dr. Korényi Elemér kísérte. A közönség először hallhatta Vántus Istvánnak a műsorban ösbemutatóként elhangzott *Testamentum* című kórusművét a Kamarakórus előadásában, amelyet a fiatal szegedi zeneszerző Juhász Gyula hasonló című versére írt.

Ma: irodalmi est az egyetemen

Ilyés Gyula szegedi látogatásának programja ma irodalmi esttel folytatódik. Erre 7 órai kezdettel a tudományegyetem Dugonics téri aulájában kerül sor. Az esten Ilyés Gyula a *költészet mai problémáiról* előadást tart.

GYORSPOSTA * GYORSPOSTA GYORSPOSTA * GYORSPOSTA

DUGÓVAL VAGY ANÉLKÜL

Kerekes János szegedi olvasónk arról számolt be szerkesztőségünkbe küldött levelében, hogy a lakosság kérése nyomán a sajtó addig foglalkozott az üvegbetétek visszaváltásának problémájával, amíg végülis megoldódott. Sok boltban már gyorsan, szívesen veszik vissza az üveget, nem találunk ki különböző kifogásokat.

Most néhány hét óta azonban újabb panasz van: „Az olyan üveget, amelykbe beletört a dugó, sehol nem veszik vissza, különböző rendelkezésekre hivatkoznak. Mi ezt nem tartjuk helyesnek” — írja levélírónk.

Kerekes János panaszát tolmácsolták a Szegedi Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat áruforgalmi osztályvezetőjének, Csikós Jánosnak. Az osztályvezető elmondta, a vállalatnál is ismert a probléma. Az ipar január 1-től csak a dugó nélküli üveget veszi vissza. Az ÉLKER így nem tehet egyebet, kéri a vásárlókat, szedjék ki a dugót az üvegből.

GALAMBZÁRLAT

Az újszegedi Pipacs utca és vámház környékének lakói azt tették szavá levelükben, hogy az említett utcában a galambok szabadon vannak, dézsmálják a veteményest.

Az újszegediek panaszára az I. kerületi tanács szabálysértési előadója, dr. Karsai Istvánné válaszolt. Eszerint március 12. és április 12. között galambzárlat van: a szabálysértőket megbüntetik.

Vendéglátóipari tanulók versenye

Evek óta megrendezik Szegeden a második és harmadéves kereskedelmi és vendéglátóipari tanulók versenyt. Idén a felszolgálók versenyében — a Tisza-étteremben — Csik Bertalan harmadéves tanuló, a Hági-étterem pincére lett első, második Zádori Zoltán szintén harmadéves tanuló, a Tisza Szálló felszolgálója, a harmadik pedig Mócár Lajos, a Hungária harmadéves tanulója lett.

A szakácsok versenye a Tisza- és a Hági-étteremben volt. Első lett Kovács János, a Hungária-étterem harmad-

éves, második Kiss László, a Tisza Szálló harmadéves, harmadik pedig Szilasi Erzsébet, a Hági-étterem harmadéves tanulója.

A cukrászok a Csongrád megyei Vendéglátóipari Vállalat Kőlcsey utcai üzemében mérték össze tudásukat. A győztes első, Kiss Tamás másodikéves, a második Ördög József harmadéves, a harmadik Gyuris Károly harmadéves cukrásztanuló lett.

A zsűri a három első helyezettnek jutalmakat s a verseny valamennyi résztvevőjének oklevelet adott.

„Világszép Róza”

Ha azzal kezdjük: százötven esztendője, 1817. április 8-án született Benke Judit színésznő, nem figyel fel az olvasó. De ha azt mondjuk: 150 éve látta meg a napvilágot Laborfalvi Róza, a magyar színháztörténet egyik legnagyobb tragikája, művészetéhez méltó kegyelettel emlékezünk rá. A két név egy és ugyanazon személyé.

Édesapja, Laborfalvi Benke József székely nemes ember iétére 1804. február 11-én színésznek állt be Kolozsvárról országjárásra induló társulatához. Mint színész, első fellépésekor csúfosan megbukott. Ekkor gyalog elment Bécsbe. Nappal másolással foglalkozott, esteként pedig lelkesen látogatta a színházakat. Nyolc hónapot töltött a császárvárosban, majd felkészülten indult vissza Kolozsvárra, ahol újból színi pályára lépett.

1815-ben búcsút mondott a színpályának, s Miskolcon tanár lett. Második házasságából született Judit leánya, a későbbi nagy tragika, Jókai hitvese.

Judit korán elárulta színészi tehetségét, s 1833-ban színpadra lépett Budán, Komlóssy Ferenc színtársulatánál. Művészi ideálja Déryné Széppataky Róza volt, s ezért, tiszteletből és ideálja iránti nagybecsülésből változtatta nevét előnévének és a Ró-

za-névnek házasságával, Laborfalvi Rózára. A társulatnál játszott abban az időben az országzerte hírneves Kántorné. Diadalmas sikereit közelről figyelte meg Laborfalvi Róza, aki eleinte csak kis szerepeket játszott 25 forint fizetés mellett. Rövidesen útnak indult a színtársulat Budáról. Székesfehérvárra tartottak. Kántorné nem vállalta a turnét. A bátor színigazgató a népszerű tragika szerepét a „világszép Rózának” adta át, aki megérdemelten vívta ki a művészetrajongó székesfehérváriak elismerését.

Budán és Pesten

Mire visszatért Budára, ünnepezt színésznő volt. A Nemzeti Színház megnyitásakor mint tragika lépett a pesti közönség elé 1837. augusztus 22-én. A „Belizár”-ban Antónia szerepében hatalmas sikert aratott.

Szerepelt operában is, a korabeli szokásnak megfelelően, bár különösebben iskolázott énekhangja nem volt.

A gyönyörű alakú, nemes egyszerű mozdulatú, csodálatosan zengő hangú tragika sikerei tetőpontján, 1848-ban nőül ment nála nyolc évvel idősebb Jókaihoz, akit megható féltéssel és asszonyi szeretettel követett a bujdosásába is. Házasságuk alapjában véve boldog volt, bár Jókai sokat szenvedett feleségének szigorúsága és váratlanul kirobbanó féltékenységéi miatt.

A bujdosó

Jókai is bujdosni kényszerült Világos után. A hosszú úttól kimerülve

és megtörtén egy Borsod megyei kis faluba, Tardonára vetődött el, ahol súlyos betegségbe esett. Amikor egészen magához tért, Pestről az a hír érkezett el hozzá, hogy minden vesztély nélkül hazatérhet. Ám a szegény bujdosó ruhája — a zord téli időhöz mérten — nem volt épp a legkifogástalanabb állapotban.

Laborfalvi Róza szomorúan nézett a férjére:

— Hogy indulsz el a nagy útra, Möríc, betegem, s ilyen ruhában? Gyalog is kell mennünk, s nézd, milyen lyuk van a csizmádon! Befolyik rajta a víz!

Jókai a maga keserű humorával felelt:

— Ne törődj vele, kedvesem! Itt a másik oldalon is van épp akkora lyuk. Azon meg majd — kifolyik...

A színműriő

Laborfalvi Róza 1859-ben visszavonult a színpadtól. Egyszer Jókai baráti társaságban színműriő küzdelmeiről beszélt. Hogyan kopogtatott be a színháznál első darabjával. Azután hozzátette:

— Voltaképpen nem is lelkesfűt akkor, hogy színműveket írjak, hanem szerepeket. Szép, hatásos szerepeket a feleségemnek. A tantiém szép dolog, de a világ összes színpadi jövedelmével nem lehet megvásárolni azt a boldogságot, amit akkor éreztem, amikor gondolataimat Laborfalvi Róza tolmácsolta. Néha heletig úgy éreztük, mintha ünnepnapokat élénk.

Z. R.

Elkészültek a szabadtéri díszlettervei

A Hunyadi, a Don Carlos és a Hamlet díszlettervezőjének nyilatkozata

Még több mint három hónap választ el bennünket július 22-től, az idei szabadtéri játékok ünnepi nyitóelőadásának napjától, de a szabadtéri igazgatóságának apparátusa már teljes erővel dolgozik a bemutatók előkészítésén. Ez a munka ugyan a nagyközönség számára egyelőre még láthatatlan, jórészt irodákban, tervezőállványok és tárgyalóasztalok mellett folyik, de a siker biztosításában nyilvánvalóan van olyan fontos, mint az a nagyközönség számára már látható munka, mely idén május 15-én kezdődik a dóm melletti műhelyekben.

Az elmúlt napokban a díszletterveket vitatták meg a játékok Klauzál téri igazgatóságán a tervezők és a műszaki szakemberek. Ez a munka tegnap fejeződött be, s ezzel — a Mojszejev-együttes vendégjátékán kívül — a szabadtéri minden produkciójának elkészültek a díszlettervei.

(Siflis felv.)

Varga Mátyás (középen) bemutatja a Hunyadi László makettjét Papp Gyulának, a városi tanács vb elnökhelyettesének, a fesztivál intézőbizottsága elnökének (jobb oldalt) és Tari János igazgatónak

Új színpadkép

A Cigánybáró előkészületeinek e fejezetéről már beszámoltunk olvasóinknak. Hátra van még — a megvitatás sorrendjében — a Hunyadi, a Don Carlos és a Hamlet színpadképének ismertetése.

Az idén ötödször színre kerülő Hunyadi színpadképét Varga Mátyás Kossuth-díjas művész tervezte. Az ő munkái voltak az eddigi díszletek is, amelyek egyébként az 1959-es bemutató elképzelésén alapultak. Az idei terv azonban egészen más, a közönség teljesen új színpadképpel találkozik majd.

— Ezzel a díszlettel — mondta Varga Mátyás tervének vitája és elfogadása után — ismét közelebb léptünk a jellegzetes szabadtéri színház megteremtéséhez. A korábbi díszletek sok tekintetben a közházai stílus folytatásai voltak. A Hunyadi mostani díszletei kizárólag építészeti elemekre épül, ahogyan azt a szabadtéri stílusa megköveteli.

Festői elemek, amelyekkel a közházban dolgoznak, a nincsenek benne.

— A színpadkép szervesen kapcsolódik a dómhoz, s tulajdonképpen nem más, mint olyan játéktér biztosítása a rendezőnek, Mikó Andrásnak, amelyen szabadon megvalósíthatja elképzeléseit. A színpad közepe üres tér, köréje 3 hidat építünk, négy- és hatméteres feszítvolsággal. Emellett emelvényeket, lépcsőket biztosítunk a tömegek, a statisztertia látványos mozgatószához. Ezek az emelvények sok apró színpadra tagolják az összesen 180 négyzetméteres játéktér.

Egyetlen alapdíszlet

Az augusztus 13-án bemutatásra kerülő Verdi-opera, a Don Carlos díszletét a szintén Kossuth-díjas Fülöp Zoltán tervezte.

— A szabadtéri hagyományai szerint — mondotta munkájáról a művész — a színpadkép egy alapdíszletre épül. Ez az alap az előadás kezdetétől a végéig áll, s közben csak apró elemek — szökőkút, bokrok, börtön-rács stb. — változnak benne. A díszlet alapszínei: fehér, fekete, arany, s szerepelnek benne az Escorialt hűen idéző elemek is. A díszlet hat játéktér foglal magában, többi között az

Escorialt, Fülöp király dolgozószobáját, a parkot, a börtönt.

Érdekes, modern megoldás

A Hamlet díszlettervét Székely László, a Szegedi Nemzeti Színház fiatal művésze tervezte. A makett tegnapi bemutatásán részt vett műszaki szakemberek szerint érdekesen, szokatlanul, izgalmasan modern, teljesen elüt a hagyományos díszletektől: a két világítótoronyon kívül 6 darab három méter széles és 7 méter magas műanyaghabból épített hasáb az összes díszletem, természetesen az apró kellékeken kívül. A Hamlet 13 képét ezeknek a monumentális hasábnak a nyílt színen történő mozgatószárával képezik ki, ezek a hasások szimbolizálják a különféle játéktérket, a szobákat, bástyákat stb.

— A műanyaghasábok nyíltszíni mozgatószárá mellett főképpen a világítás játszik majd szerepet a színpadkép kialakításában — mondotta Székely László. — A színpadot ugyanis a rendező Vámos László tervei szerint két oldalról is megvilágítják, s az így kialakult úgynevezett utcás megvilágítás színpadkép egészen különleges hatású lesz majd.

Válaszolnak az illetékesek

EZUTÁN ÜGYELNEK

Kibírhatatlan motorzúgással adtuk közre március 24-i Olvasóink íráskorvátunkban a SZEAC-stadion környéke lakóinak panaszát az MHS motoros szakosztálya által csapott zaj miatt. Jánoska Gergely alezredes, az MHS megyei elnöke válaszolt a levélíróknak:

„Motoros versenyszakosztályunkat a Belvárosból telepítettük a városi tanács által engedélyezett Etelka sori helyiségbe, ahonnan át-szervezés miatt már elhelyeztük őket ugyan, de a motorok kipróbálását, járatását — ritkábban mint eddig — ezután is kénytelenek vagyunk ott végezni. Természetesen ügyelünk arra, hogy ez csak a lakóhá-

zaktól távolabbi területen történjen.”

JÁR A VÁLLFA

Lapunkban Vállfával címmel írtuk meg, hogy a Csöpi gyermekruha boltban nem adják oda a vásárlóknak a kabátok árába be-kalkulált vállfákat. Amint Telkes György, a Csongrád megyei Ruházati Kiskereskedelmi vállalat igazgatója írja: „Az újságikkben szólvá tett jogos kifogás alapján fokozottabban ellenőrizni fogjuk a megvásárolt ruházati cikkek tartozékainak pontos kiszolgáltatását. Az ügyben mulasztást elkövető dolgozó szabálysértési büntetésben részesül, a ballonkabáthoz járó vállfát természetesen pótlólag is a vásárló rendelkezésére bocsátjuk”.